

MOJE SRDCE
ZVÍTAZÍ

MIRJANA SOLDO

MOJE SRDCE
ZVÍTAZÍ

MOJE SRDCE
ZVÍTAZÍ

MIRJANA SOLDÓ

MIKI MUSA

SEAN BLOOMFIELD

© CatholicShop Publishing, 2016
317 Riveredge Blvd, Ste 208
Cocoa, Florida, 329 22, USA

Z amerického originálu: *My Heart Will Triumph*

Autorka: Mirjana Soldo

Spoluautori: Miki Musa, Sean Bloomfield

Vydal: © Zachej.sk, 2018

Preklad: © Pavol Petrík

Grafika a sadzba podľa originálu: Lýdia Valter

Redaktorka: PhDr. Zuzana Ring

Jazyková korektúra: Zuzana Hašková

Biblické citáty sú uvedené podľa oficiálneho
katolíckeho prekladu Svätého písma (SSV, 2016).

Posolstvá z Medžugoria sú citované zo stránky
<http://www.medjugorje.ws/sk/messages/>.

ISBN: 978-80-8211-283-5

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovať v akejkoľvek podobe alebo akýmkoľvek spôsobom (elektronicky, mechanicky, fotokópiami alebo iným spôsobom) bez súhlasu vlastníka autorských práv.

Otcovi a matke

*Chcem sa osobitne poďakovať
Mikimu Musovi a Seanovi Bloomfieldovi,
ktorých láska, trpezlivosť a pomoc umožnili,
že sa k vám dostala táto kniha.*

ÚVOD

VOLÁM SA Mirjana. Viac než 35 rokov sa mi zjavuje Panna Mária. Nemôžem to povedať otvorenejšie.

Rozumiem, že v dnešnej dobe si niečo také vieme len ťažko predstaviť. Aj pre niektorých veriacich sú zázraky záležitosťou minulosti. Pochybujem však, že bol niekto šokovanejší než ja, keď sa to všetko začalo. Ani som nečakala, že by sa niečo také mohlo udiat práve v Medžugorí, malej dedinke v bývalej Juhoslávii.

Mali by ste vedieť, že ma vyšetrovali lekári a vedci z celého sveta. Všetci sa zhodli v jednom: som úplne normálna. Mám to dokonca aj písomne.

Skôr než sa zamyslíte nad mojím zdravím, s úsmevom na tvári sa pýtam: Máte oficiálny dokument, ktorý potvrdzuje, že ste duševne zdraví?

Nenapísala som to v snahe presvedčiť vás, aby ste mi verili. Som len posol. Chcem vám rozpovedať svoj príbeh s nádejou, že prinesie útechu svetu, v ktorom je pokoj čoraz zriedkavejší.

Keď poviem, že popoludní 24. júna 1981 sa mi zmenil život, tým ani zďaleka nevyjadním, čo sa stalo.

Až do toho dňa som žila pod tvrdou rukou komunizmu a znášala som mnohé ťažkosti, ktoré s ním boli spojené. Najhoršie utrpenie sa však začalo vtedy, keď sa mne a ďalším piatim deťom prihodilo niečo mimoriadne.

To, čo sme videli, radikálne poznačilo nás, naše rodiny i milióny ľudí po celom svete. Vyvolalo to však aj zúrivosť juhoslovanského režimu. Komunisti sa obávali, že moje svedectvo ohrozí ich vládu. Keď som mala 16 rokov, vyhlásili ma za nepriateľku štátu.

Ich obavy boli možno opodstatnené, lebo som spoznala niečo oveľa väčšie než komunistickú vládu – oveľa väčšie než čokoľvek na zemi...

Spoznala som Božiu lásku.

*My šiesti v prvých dňoch zjavení.
Zľava doprava: Ivan, Marija, ja, Ivanka, Vicka a Jakov.*

1. KAPITOLA

*„Zvelebujem ťa, Otče, Pán neba i zeme, že si tieto veci skryl
pred múdrymi a rozumnými a zjavil si ich maličkým.“*

Evanjelium podľa Matúša 11,25

Na začiatku som spomedzi nás šiestich vyčnievala. Na rozdiel od ostatných som vyrastala v Sarajeve. Toto mesto s rušnými ulicami a vysokými budovami bolo v ostrom kontraste s polami, špinavými cestami a kamennými domami v Medžugorí.

Ale kultúrne rozdiely medzi týmito dvomi miestami boli väčšie než tie fyzické.

V Medžugorí bývali zväčša Chorváti, hrdý národ, ktorý v dejinách zažil nespočetné útrapy. Či pochádzali od tureckých dobyvateľov, alebo komunistických utláčateľov, obyvatelia Medžugoria boli verní svojej katolíckej viere. Aj v roku 1981 museli svoju vieru skrývať, aby neprebudili záujem vlády.

Na druhej strane obyvatelia Sarajeva tvorili pestrú zmes všetkých národov, ktoré žili v Juhoslávii. Niekedy sa toto mesto nazýva „Jeruzalemom Európy“. Medzi 400 000 obyvateľmi Sarajeva boli bosnianski moslimovia (asi 45 percent), srbskí pravoslávni kresťania (30 percent),

zopár nás katolíckych Chorvátov (8 percent) a aj malá komunita Židov. Dominantnou ideológiou v tej dobe bol však ateistický komunizmus.

Bohaté dejiny Sarajeva sa odrážali aj v jeho architektúre. Zdalo sa, že sa v meste spojili rôzne časti skladačky. Na periférii žiarili červené škridlové strechy tradičných bosnianskych rodín na pozadí jednotvárných betónových monolitov, ktoré postavili komunisti. Bližšie k Baščaršija – sarajevskému malebnému „starému mestu“ a centru – sa o pozornosť uchádzali vyzdobené mešity a osmanské citadely, ako aj extravagantné zvyšky Rakúsko-uhorskej ríše.

V detstve som mala priateľov z rôznych oblastí. Len zopár z nich boli katolíci, prevládali moslimovia a pravoslávni. Na panoráme mesta dominovali minarety a byzantské veže. Stretávala som sa s priateľmi z oboch vierovyznaní, ale nikdy sme sa nezaoberali rozdielmi. Niekedy som aj oslavovala ich sviatky a oni oslavovali tie moje. Vedela som si vážiť ľudí inej viery ešte skôr, než nás to naučila Panna Mária.

V detstve som letá trávievala v Medžugorí, hoci v dome nebola tečúca voda a väčšinou som pracovala pod horúcim slnkom. Bývala tam moja teta, strýko, bratanci a sesternice. Rodičia mi dovolili, aby som u nich rok čo rok pobudla. Medžugorie bolo mojím druhým domovom.

Strýko Šimun a teta Slava ma brali ako svoje dieťa. Nikdy som nemala pocit, že som u nich len na návšteve. Ich dve najstaršie dcéry Milena a Vesna mi boli skôr sestry než sesternice. Spala som v ich izbe. Každú noc sme sa rozprávali, až kým nás ich malý brat Vlado nepožiadaval, aby sme boli ticho, alebo kým sme smiechom nezobudili ich malú sestru Jelenu.

Farnosť Medžugorie sa nachádza v údolí medzi horami pokrytými kosodrevinou. Skladá sa z piatich dediniek. Založili ju 15. mája 1892 a zverili ju pod ochranu svätého Jakuba, patróna pútnikov. Toto rozhodnutie sa o 90 rokov neskôr ukázalo ako prorocké. Prvý Kostol svätého Jakuba nevedomky postavili na nestabilnej pôde, ale v roku 1969

dokončili nový. Spočiatku sa všetci čudovali, prečo kňazi postavili taký veľký kostol, ale po udalostiach z roku 1981 sa ukázalo, že by mohol byť ešte väčší.

Moja teta a strýko bývali v Bijakoviči, dedinke na úpätí vrchu, ktorý sa volá Podbrdo. Podobne ako všetci v Medžugorí si zarábali na živobytie pestovaním tabaku, hrozna a iných plodín. Hoci tradičné hercegovinské domy mali kamenné steny a oranžové škridlové strechy, Šimun a Slava obývali modernejší dom z tehál a omietky.

Nikto v Sarajeve nechápal, prečo tak milujem Medžugorie, ani moji rodičia. Užívala som si pohodlie mestského života. Rodičia tvrdo pracovali, aby mi ho zabezpečili. Naproti tomu život v Medžugorí bol oveľa ťažší. Dedinčania si museli väčšinu potravín dopestovať, šetriť vodou a pracovať, aby prežili. Táto jednoduchosť ma tam však každé leto priťahovala.

Počas prvých deviatich rokov v Sarajeve so mnou rodičia zaobchádzali ako s princeznou. Otec bol veľmi zhovievavý. Keď ma mama požiadala, aby som vyprala bielizeň alebo umyla riad, urobil to za mňa. Niekedy mi rodičia doniesli raňajky do postele. Vždy pripravili to, čo som mala rada, lebo som bola chudá a chceli, aby som viac jedla. Aby ma povzbudili, pochválili ma, keď som zjedla všetko, čo som mala na tanieri. To ma však privádzalo do rozpakov. Keď som mala asi sedem rokov, navštívila som príbuzných. Rodina pripravila svokrovi mojej tety osobitné jedlo. Nevedela som, že je to len pre neho. Všetko som mu zjedla.

S hrdosťou som tam sedela a očakávala som pochvalu, ale namiesto toho sa na mňa každý pozeral s údivom. Našťastie sa tetin svokor nad tým len zasmial.

Pre vyberavú jedáčku ako ja bolo jedlo v Medžugorí iné, než na aké som si zvykla. Matka ma však pred odchodom na to vždy upozornila, takže som sa nikdy nestážovala.

„Ak budem počuť, že si odmietla niečo zjesť,“ povedala, „okamžite sa vrátiš domov.“

Napriek rozdielom som Medžugorie milovala. Kým moja rodina bola na dovolenke na pobreží Jadranského mora, ja som šla do nenápadnej farmárskej dedinky v hercegovinských horách.

Medžugorie mi však nebolo nikdy úplne cudzie. Pokiaľ si pamätám, občas som s rodičmi zavítala k svojim príbuzným v dedinke. Ako malé dievča som sa veľmi rada hrala so svojimi bratancami, sesternicami a ich kamarátmi. Behávali sme po otvorených poliach a hrali sme sa vo viniciach na skrývačku. Počas tých návštev som spoznala vidiecku slobodu, ktorú mi mesto nemohlo dať.

Jeden chlapček bol ku mne veľmi milý. Volal sa Marko a bol o rok starší. Mal husté čierne vlasy a oči farby tureckej kávy. Markov strýko z otcovej strany bol ženatý s mojou tetou z matkinej strany. V tých rokoch sme sa často stretávali u mojej tety. Jeho rodičia i moji rodičia veľmi radi trávili čas spolu. Keď nás navštívili v Sarajeve, prišiel aj Marko. Moje spomienky na neho sú také staré ako moje prvé spomienky na svoj život. Dokonca si pamätám, že keď sme boli malí, spali sme v tej istej izbe.

Marko bol iný než ostatní chlapci. Mal v sebe pokoj – pokojný a jemný stoicizmus, ktorý som obdivovala – a vždy sa usmieval. Jeho dobrotu som pripisovala tomu, že mal silnú vieru v Boha. Jeho rodičia mu túto vieru vštepovali už od detstva.

Keď sme boli v puberte, Markova priateľskosť sa rozvinula na romantickú príťažlivosť, ale príliš sa hanbil, aby mi o tom povedal. Každému však boli jeho pocity jasné. Vždy keď som na leto pricestovala do Medžugoria, prišiel pod zámienkou, že hľadá svojho strýka a tetu. Sesternice si ma pre neho doberali.

V Medžugorí však nebolo veľa príležitostí na tieto vzťahy. Keď som tam bola, tvrdo som pracovala ako všetci ostatní. Moje sesternice i ja

sme vstávali ešte pred svitaním, aby sme na poliach zbierali tabak, a neskôr sme tabakové listy dávali vysušiť.

Počas prvých návštev ma strýko a teta nebudili, aby som šla s nimi do práce. Mysleli si, že potrebujem viac spánku, lebo nie som zvyknutá na ich životný štýl. Nezdalo sa mi správne, aby som spala, kým moje sesternice pracujú. Sama som vstala a šla s nimi. Spočiatku boli všetci prekvapení, ale strýko ma čoskoro začal budiť o štvrtj ráno, keď aj ostatných.

Po práci sme zvyčajne mali voľný čas. Zabávali sme sa maličkosťami. Napríklad sme sa prešli na okraj dediny alebo sme sedeli a rozprávali sa na kamenných múroch. Deti v Medžugorí veľmi rady počúvali o živote v meste. A ja som mala nemenej rada ich rozprávanie o živote na vidieku.

Jedna z mojich najbližších kamarátok bolo vysoké dievča s tmavými vlasmi. Volala sa Ivanka. Bývala v Mostare, ktorý nebol veľmi ďaleko. Letá a víkendy trávievala v Medžugorí u starej mamy. Bola teda v Medžugorí viac doma než ja. Obom sa nám páčil život v meste. S obľubou rozprávala o móde – a niekedy aj o svojej náklonnosti k miestnemu chlapcovi Rajkovi.

Na konci dňa som sa cítila vyčerpaná. Od zbierania tabaku som mala lepkavú pokožku, ale vždy som bola plná radosti. Keď som znovu nastúpila do školy v Sarajeve, hanbila som sa len za svoje ruky. Spolužiaci sa z letných prázdnin vrátili s rukami krásne opálenými, zatiaľ čo tie moje boli žlté-čierne od zvyškov tabaku. Skrývala som ich pod lavicou.

Bola to však len malá nepríjemnosť. V Medžugorí som sa cítila úžasne. Cítila som, že žijem. Vždy som sa tešila na koniec školského roka, aby som sa tam mohla vybrať.

V roku 1981, pred koncom druhého ročníka na strednej škole, som začala zažívať niečo nezvyčajné. Bolo to intenzívnejšie než radosť, že pôjdem do Medžugoria. Napodiv sa to prejavilo silnou túžbou byť sama a modliť sa.

Utiahla som sa teda do samoty a v tichu som sa modlila. Nerobila som to, čo zvyčajne. Neprechádzala som sa s kamarátkami a netrúvala som čas v kaviarňach. Matka mala čoraz väčšie obavy, lebo na 16-ročné dievča som sa nesprávala normálne.

V tom čase som navštevovala jednu z najlepších stredných škôl v Sarajeve. Počas prestávok medzi hodinami – keď ostatné deti behali po chodbách – som chodievala do starého pravoslávneho chrámu pri škole. Väčšina mojich katolíckych spolužiakov sa vyhýbala pravoslávny chrámom, ale pre mňa predstavoval pokojné útočisko.

V chráme bolo pusto. Vzduch vo vnútri bol studený a ťažký. Vonával po starom víne a kadidle. Každý deň som zapálila sviečku a pomodlila som sa. Vychutnávala som si ticho. Chcela som pochopiť, čo sa vo mne odohráva. Tento zvláštny pocit každý deň naberal na sile. Na konci školského roku som sa modlila viac než kedykoľvek predtým.

Ako som potom odchádzala do Medžugoria, zdalo sa mi, že neodchádzam ja. Bolo to ako sledovať vo filme život niekoho iného. Prečo som sa cítila tak zvláštne?

Aj otec, keď ma vysadil na stanici, aby som chytila vlak do Mostaru, vnímal, že som zmätená. Ako vždy plakal – tentoraz ma však aj prosil, aby som si svoj odchod rozmyslela.

Objala som ho. „Všetko bude dobré, oci. Netráp sa.“

Keď som sedela vo vlaku, rástlo vo mne nejasné očakávanie. Očakávanie čoho? Nevedela som. Vždy som sa tešila, že v Medžugorí uvidím svoje kamarátky a rodinu, ale teraz som mala iný a mocnejší pocit. Zdalo sa mi, že stojím na okraji niečoho neznámeho a chystám sa skočiť. Pozerala som sa cez okno, keď vlak prechádzal štvrtami Sarajeva a potom okolo rieky Neretva, tyrkysovej stuhy, ktorá sa krúti v Dinárskych Alpách. Čo sa so mnou dialo? A prečo som sa zrazu chcela neustále modliť?

Hmlisté útesy ustúpili širokému jazeru Jablaničko. Po niekoľkých tuneloch a oblúkových mostoch vlak dorazil do Mostaru, kde ma už čakal strýko Šimun.

O niekoľko dní po príchode do Medžugoria som na všetky svoje otázky dostala odpoveď, akú som si nikdy nepredstavovala.

Ráno 24. júna 1981 som sa zobudila s úsmevom na perách. Bol sviatok svätého Jána Krstiteľa, proroka, ktorého Biblia opisuje ako „hlas volajúceho na púšti, aby sme pripravili cestu Pánovi“. Moju radosť však nespôsobil svätý Ján, ale to, že sme v ten deň nemuseli zbierať tabak. Počas sviatkov sa v Medžugorí nepracovalo, čo znamenalo, že som mala veľa voľného času.

Bola to výborná príležitosť stretnúť sa s Ivankou, ktorej rodina bývala vedľa môjho strýka. Keď som ju našla, rozhodli sme sa ísť na prechádzku na okraj Bijakoviči. Vybrali sme sa úzkym chodníkom. Zastavili sme sa v susednom dome, lebo sme chceli vedieť, či sa k nám nepridá miestne dievča Vicka. Spala, ale jej matka nám sľúbila, že jej povie, že sme u nej boli.

V tej dobe ľudia v Medžugorí svoje dvere nikdy nezamykali. Bolo bežné, že susedia vošli do domu niekoho iného bez ohlásenia. Najoblúbenejšou kratochvíľou v dedine bolo porozprávať sa. Ako sme kráčali, takmer z každého domu sme počuli: „Kam idete?“ Všetko však stíchlo, keď sme za sebou nechali posledný dom v dedine.

Šli sme neupravenou cestou v tôni vrchu Podbrdo. Rozprávali sme sa o strašnej búrke, ktorá bola nedávno v tejto oblasti. Telefónne linky ešte stále nefungovali, lebo blesk zasiahol telefónnu ústredňu. Hovorili sme aj o všedných udalostiach – čo sme robili v škole, s kým sme sa skamarátili, samozrejme o najnovšej móde a iných veciach, o ktorých sa zvyčajne rozprávajú dievčatá v puberte.

V pozadí nášho veselého rozhovoru však bola téma, o ktorej nikto z nás nechcel hovoriť – Ivankina matka Jagoda po dlhej chorobe ani nie

pred dvomi mesiacmi zomrela. Bola to svätá žena. Prijala svoje utrpenie a nesťažovala sa dokonca ani v posledných chvíľach svojho života. Ako to bolo zvykom v Hercegovine, Ivanka si v deň matkinho pohrebu obliekla čierne smútočné šaty a bude ich nosiť celý rok.

Pri prechádzke som v Ivankinom hlase cítila smútok. V očiach sa jej zračil žiaľ. Dúfala som, že na sviežom vzduchu príde na radostnejšie myšlienky. Ako sme sa rozprávali, Ivanke sa vskutku vrátil na tvár úsmev.

Keď nás prechádzka unavila, sadli sme si okolo piatej či šiestej hodine popoludní do tieňa. Uprostred rozhovoru zrazu Ivanka zvolala: „Myslím si, že na vrchu vidím Pannu Máriu!“

Hľadela na Podbrdo, ale myslela som si, že žartuje, a tak som sa tam nepozrela.

„Áno, určite je to Panna Mária!“ povedala som. „Prišla zistiť, čo my dve robíme, lebo nemá nič lepšie na práci.“

Keď mi však Ivanka hovorila, čo vidí, nahnevala som sa na ňu. Rodičia nás učili, aby sme si vážili vieru a nikdy nebrali Božie meno nadarmo. Mala som dojem, že Ivanka o Preblahoslavenej Matke žartuje, cítila som sa preto nepríjemne a bála som sa.

„Odchádzam,“ povedala som a pobrala som sa domov. Keď som prišla do dediny, srdce mi zaplavil neodbytný pocit. Niečo ma volalo späť – ten pocit bol taký silný, že ma prinútil zastaviť sa a otočiť.

Našla som Ivanku na tom istom mieste. Hľadela na vrch a skackala. Nikdy som ju nevidela takú nadšenú. Dostala som zimomriavky, keď na mňa uprela zrak. Jej normálne opálená pokožka bola bledá ako mlieko a oči jej žiarili.

„Pozri sa teraz, prosím!“ žiadala.

Pomaly som sa obrátila a pozrela som sa na vrch. Keď som uvidela postavu, srdce mi prenikol strach a údiv a rozum zostal stáť.

Nevyšli sme ešte na ten vrch, ale čo som videla, videla som jasne – tam medzi skalami a ostružinami bola mladá žena.